

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
Кафедра міжнародних економічних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Г.в.о. директора з наукової роботи
ДВНЗ «УжНУ»

проф.Миронюк І.С.

«04» липня 2022 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету міжнародних
економічних відносин

проф.Палінчак М.М.

«01» липня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Освітня програма	«Міжнародні економічні відносини»
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка євроінтеграційних процесів України» для здобувачів вищої освіти галузі знань 29 Міжнародні відносин спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини освітньої програми «Міжнародні економічні відносини»

Розробник програми: Шинкар В.А., к.е.н., доц., доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол №8 від «27» червня 2022 року

Завідувач кафедри Приходько В.П.

Схвалено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин

протокол №4 від «24» червня 2022 року

Голова науково-методичної комісії Ерфан Є.А.

1.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 6	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180	2	2
Кількість модулів - 4	Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –3 самостійної роботи студента –6	1,2	1,2
	Лекції	
	30	10
Вид підсумкового контролю: контрольна робота	Практичні	
Форма підсумкового контролю: залік, екзамен	30	8

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувача ступеня доктора філософії в галузі міжнародних відносин за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» теоретичних та практичних знань про економічні аспекти євроінтеграційних процесів України.

Для досягнення поставленої мети визначено наступні **завдання**:

- ознайомлення з теоретичними засадами економічних аспектів проведення євроінтеграційних процесів;
- вивчення договірних та нормативно-правових засад євронтеграції України;
- ознайомлення з інструментальним пакетом реалізації євроінтеграційного курсу України;
- вивчення здійснених основних економічних трансформацій в рамках реалізації євроінтеграційного курсу України;
- моделювання економічних перспектив в результаті інтеграції України до Європейського Союзу.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

ФК1 Грунтовні знання процесів в сфері міжнародних економічних відносин та розуміння тенденцій розвитку світового господарства; спеціальні знання в області обраного дослідження в поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної області дослідження

ФК3 Управління інформаційною базою дослідження. Вміння вести пошук, аналізувати та узагальнювати інформацію з різних джерел, документів та текстів для вивчення визначеної проблеми

ФК4 Вміння користуватися ресурсами, в тому числі електронними, що доступні та корисні для виконання дослідження в спеціальній області міжнародних економічних відносин та суміжних областях

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Економіка євроінтеграційних процесів України**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК.06. Міжнародні економічні відносини та світова економіка (загальний курс кафедри)

ОК. 02 Теорія та методологія класичної та сучасної філософії

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Міжнародні економічні відносини», вивчення навчальної дисципліни «Економіка євроінтеграційних процесів України» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання (ПРН)	Шифр ПРН
Знання сутності та основних форм міжнародних економічних відносин, еволюції та факторів їх розвитку в ретроспективі від виникнення найстаріших їх форм - до сучасності, розуміння об'єктивних передумов функціонування та розвитку сучасних форм міжнародних економічних відносин; знання основних принципів та законів розвитку міжнародних економічних відносин, вміння аналізувати та прогнозувати роль та місце України в сучасних міжнародних економічних відносинах;	ПРН 1.5.
Розуміння сутності поняття “світова економіка”, еволюції її становлення та розвитку та основ формування економічної моделі світу в умовах поглиблення міжнародного поділу праці та посилення глобалізаційних процесів; знання суб'єктної та галузевої будови глобальної економіки, основних рис та особливостей її транснаціоналізації;	ПРН 1.6.
Знання сутності інтеграції як складової частини міжнародних процесів, теоретичних її основ, сучасних моделей і концепцій формування європейської спільноти, основних передумов та етапів європейської інтеграції, розуміння інституційної структури та правових засад функціонування Європейського Союзу, головних напрямів та аспектів спільних політик ЄС та проблем їх реалізації на сучасному етапі існування інтеграційного об'єднання, розуміння актуальних проблем подальшого поглиблення інтеграційних процесів та розширення Європейського Союзу в сучасних умовах, в тому числі за участі України;	ПРН 1.7
Знання теоретичних основ міжнародного співробітництва на регіональному рівні, головних ознак єврорегіонів як форми транскордонного співробітництва та факторів, що визначають їх формування і розвиток, розуміння принципів інституційного забезпечення транскордонного співробітництва, правових основ реалізації міжнародного співробітництва регіонів Європейського Союзу, вміння аналізувати рівень залучення України у транскордонну співпрацю, узагальнювати позитивний досвід такої співпраці та робити висновки щодо впливу транскордонного співробітництва на поглиблення міжкраїнних зв'язків загалом та соціально-економічний розвиток прикордонних територій зокрема.	ПРН 1.8.
Знання теоретичних аспектів дослідження глобальної економічної кон'юнктури, основних принципів її формування та чинників, які на неї впливають, вміння аналізувати сучасний стан розвитку глобального економічного середовища, показники економічного розвитку країн,	ПРН 1.10.

розкривати суть інноваційно-інвестиційних механізмів, їх значення для економіки країни та світового господарства, формувати прогнози розвитку глобальної економічної системи.	
Уміння формулювати наукову проблему з огляду на стан її наукової розробки та сучасні наукові тенденції.	ПРН 2.5.
Формулювати робочі гіпотези та моделі досліджуваної проблеми.	ПРН 2.6.
Аналізувати наукові праці в галузі міжнародних відносин, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання.	ПРН 2.7.
Здійснювати моніторинг наукових джерел інформації відносно досліджуваної проблеми.	ПРН 2.8.
Визначати інформаційну цінність джерел шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами.	ПРН 2.9.
Вести спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі міжнародних відносин.	ПРН 3.2
Уміти використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел.	ПРН 3.5
Ініціювати наукові та інноваційні комплексні проекти в галузі міжнародних економічних відносин, лідерство та автономність під час їх реалізації.	ПРН 4.1.
Самовдосконалюватися, нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень.	ПРН 4.3.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Економіка євроінтеграційних процесів України»

Знати:

- роль інтеграційних процесів у сучасних міжнародних відносинах;
- характеристики основних етапів інтеграції, їх економічні ефекти та прояви;
- стан інтегрованості України у світову економіку;
- еволюцію співпраці України з Європейським Союзом, особливості сучасного етапу взаємодії економіки України та економіки ЄС та досягнуті поточні економічні результати;
- основні економічні фактори, що визначають перспективи європейської інтеграції України.

Вміти:

- користуватися основними методологічними інструментами наукового дослідження;
- аналізувати функціональні зв'язки в економіці, яка змінюється;
- виступати з доповідями та повідомленнями з тематики дослідження;
- відстоювати свою точку зору в наукових дискусіях і публікаціях.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

- екзамен;
- залік;
- тести;
- ситуативні завдання (кейси);
- аналітичні звіти, реферати, есе, доповіді, в тому числі іноземною мовою в рамках вивчення дисципліни.
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: опитування, тестування, підготування презентацій та есе.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік, екзамен (усний).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	50	100
7	7	7	7	7	7	8		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50	100
8	8	8	8	9	9		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача	Модуль 1	Модуль 2
Практичні заняття	30	30
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	5	5
Презентація	5	5
Реферат	5	5
Есе	5	5
Модульна контрольна робота	50	50

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається з трьох завдань: тестів (10 тестів з 5 варіантами відповіді), описового завдання за програмним матеріалом та задачі. Тести оцінюються в 10 балів (1 бал за правильну відповідь на тест), описове завдання – 20 балів, задача - 20.

Для отримання максимальної кількості балів за описове завдання студент повинен: повністю, однак лаконічно дати відповідь на поставлене питання, розкрити термінологію, охарактеризувати сутність проблеми, її наслідки та шляхи вирішення.

Задача вважається вирішеною і оцінюється у 20 балів, якщо студент здійснив усі необхідні розрахунки і визначив усі поставлені у завданні показники.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Контроль знань здійснюється за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, тобто за рейтинговою накопичувальною системою у відповідності з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29.03.2012 р. № 384 та відповідним наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» від 15.10.2012 за №234/01-03.

Загальні критерії оцінювання знань

Сума балів за всі види діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS
	Для екзамену, курсової роботи, практики	Для заліку	
90 -100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73	задовільно		D
60-63			E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1 Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

- Тема 1. Сутність та характеристика економічної євроінтеграції країни.
- Тема 2. Історичні передумови та етапи економічної євроінтеграції України.
- Тема 3. Договірні та нормативно-правові засади формування та реалізації євроінтеграційного курсу України.
- Тема 4. Економічна складова Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.
- Тема 5. Економічні інструменти реалізації євроінтеграційного курсу України.
- Тема 6. Інституційне середовище реалізації євроінтеграційного курсу України.
- Тема 7. Он-лайн платформи (портали) для аналізу стану і розвитку економічних взаємовідносин між Україною та ЄС.

Модуль 2

- Тема 1. Економічні трансформації України в рамках реалізації євроінтеграційного курсу.
- Тема 2. Роль єврорегіонів та транскордонного співробітництва в економічних інтеграційних процесах України.
- Тема 3. Інвестиційна політика та співробітництво України з країнами ЄС.
- Тема 4. Зовнішньоекономічна політика та співробітництво України з країнами ЄС.
- Тема 5. Міграційна політика в рамках євроінтеграційних процесів України.
- Тема 6. Стратегічні пріоритети та економічні перспективи євроінтеграції України.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна ф.н.						Заочна ф.н.				
	усього	лекції	практ.	Лаб.	Інд.	СР	усього	лекції	практ.	Лаб.	Інд.
1-й семестр											
Модуль 1											

Тема 1. Сутність та характеристика економічної євроінтеграції країни	14	2	2	-	-	10	12	2	-	-	-	10
Тема 2. Історичні передумови та етапи економічної євроінтеграції України	14	2	2	-	-	10	12	-	2	-	-	10
Тема 3. Договірні та нормативно-правові засади формування та реалізації євроінтеграційного курсу України	9	2	2	-	-	5	12	2	-	-	-	10
Тема 4. Економічна складова Угоди про асоціацію між Україною та ЄС	9	2	2	-	-	5	12	-	2	-	-	10
Тема 5. Економічні інструменти реалізації євроінтеграційного курсу України	14	2	2	-	-	10	12	2	-	-	-	10
Тема 6. Інституційне середовище реалізації євроінтеграційного курсу України	14	2	2	-	-	10	15	-	-	-	-	15
Тема 7. Он-лайн платформи (портали) для аналізу стану і розвитку економічних взаємовідносин між Україною та ЄС	14	2	2	-	-	10	15	-	-	-	-	15
Модульна контрольна робота	2	2		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього за модулем	90	16	14	-	-	60	90	6	4	-	-	80
2-й семестр												
Модуль 2												
Тема 1. Економічні трансформації України в рамках реалізації євроінтеграційного курсу.	16	2	4	-	-	10	14	2	-	-	-	12
Тема 2. Роль єврорегіонів та транскордонного співробітництва в економічних інтеграційних процесах України	16	2	4	-	-	10	12	-	2	-	-	10
Тема 3. Інвестиційна політика та співробітництво України з країнами ЄС	14	2	2	-	-	10	17	-	2	-	-	15

Тема 4. Зовнішньоекономічна політика та співробітництво України з країнами ЄС	14	2	2	-	-	10	17	2	-	-	-	15
Тема 5. Міграційна політика в рамках євроінтеграційних процесів України	14	2	2	-	-	10	15	-	-	-	-	15
Тема 6. Стратегічні пріоритети та економічні перспективи євроінтеграції України	14	2	2	-	-	10	15	-	-	-	-	15
Модульна контрольна робота	2	2		-	-	-	-	-	-	-	-	--
Всього за модуль	90	14	16	-	-	60	90	4	4	-	-	82
Разом за курсом	180	30	30	-	-	120	180	10	8	-	-	162

6.3 Темі практичних занять

Назва	Кількість годин	
	денна	заочна
Модуль 1		
Тема 1. Сутність та характеристика економічної євроінтеграції країни	2	-
Тема 2. Історичні передумови та етапи економічної євроінтеграції України	2	-
Тема 3. Договірні та нормативно-правові засади формування та реалізації євроінтеграційного курсу України	2	-
Тема 4. Економічна складова Угоди про асоціацію між Україною та ЄС	2	2
Тема 5. Економічні інструменти реалізації євроінтеграційного курсу України	2	2
Тема 6. Інституційне середовище реалізації євроінтеграційного курсу України	2	2
Тема 7. Он-лайн платформи (портали) для аналізу стану і розвитку економічних взаємовідносин між Україною та ЄС	2	-
Модуль 2		
Тема 1. Економічні трансформації України в рамках реалізації євроінтеграційного курсу.	4	2
Тема 2. Роль єврорегіонів та транскордонного співробітництва в економічних інтеграційних процесах України	4	
Тема 3. Інвестиційна політика та співробітництво України з країнами ЄС	2	-
Тема 4. Зовнішньоекономічна політика та	2	-

співробітництво України з країнами ЄС		
Тема 5. Міграційна політика в рамках євроінтеграційних процесів України	2	-
Тема 6. Стратегічні пріоритети та економічні перспективи євроінтеграції України	2	-
Разом	30	8

6.4 Самостійна робота

Назва	Кількість годин	
	денна	заочна
Модуль 1		
Тема 1. Сутність та характеристика економічної євроінтеграції країни	10	14
Тема 2. Історичні передумови та етапи економічної євроінтеграції України	10	14
Тема 3. Договірні та нормативно-правові засади формування та реалізації євроінтеграційного курсу України	5	14
Тема 4. Економічна складова Угоди про асоціацію між Україною та ЄС	5	10
Тема 5. Економічні інструменти реалізації євроінтеграційного курсу України	10	10
Тема 6. Інституційне середовище реалізації євроінтеграційного курсу України	10	10
Тема 7. Он-лайн платформи (портали) для аналізу стану і розвитку економічних взаємовідносин між Україною та ЄС	10	14
Модуль 2		
Тема 1. Економічні трансформації України в рамках реалізації євроінтеграційного курсу.	10	10
Тема 2. Роль єврорегіонів та транскордонного співробітництва в економічних інтеграційних процесах України	10	10
Тема 3. Інвестиційна політика та співробітництво України з країнами ЄС	10	14
Тема 4. Зовнішньоекономічна політика та співробітництво України з країнами ЄС	10	14
Тема 5. Міграційна політика в рамках євроінтеграційних процесів України	10	12
Тема 6. Стратегічні пріоритети та економічні перспективи євроінтеграції України	10	14
Разом	120	160

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Мультимедійне обладнання для презентацій лекційного матеріалу та самостійних

презентацій здобувачів, обчислювальна техніка для розрахунків.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2017 році». – К. : НІСД, 2017. – 928 с.
2. Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2018 році». – К. : НІСД, 2018. – 688 с.
3. Європейська та євроатлантична інтеграція України. Transition book 2019. - 2019. – Режим доступу <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-presentation-2019/8.2019/transition-book-final-stisnuto.pdf>.
4. Імплементация Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в умовах трансформації Європейського Союзу : Монографія / Я.Голонич, В.Приходько, В.Химинець, О. Єгорова, П.Копинець, П.Матішак, М.Мачкінова, М.Добровольська. – Ужгород: РІК-У, 2018. – 180с. – [Серія «Кафедральна бібліотека. Міжнародні економічні відносини». Випуск 5].
5. Конкуренентоспроможність економіки України в умовах глобалізації: Монографія / Я. А. Жаліло, Я. Б. Базиліук, Я. В. Белінська та ін. - К.: Знання України, 2005. - 493 с.
6. Україна в системі європейської інтеграції [Текст]: Монографія. Навчальний посібник / М. Палінчак, В. Приходько, В. Химинець та ін. – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2016. – 344 с.: табл., рис. – (Серія «Кафедральна бібліотека. Міжнародні економічні відносини». Випуск 3). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/12085>

Додаткова:

1. Континентальні і регіональні об'єднання політико-економічної співпраці та Україна : Монографія / Я. Голоніч, В. Приходько, В. Химинець, О. Єгорова, П. Копінець, П. Матішак, М.Мачкінова, М. Нікел та ін. – Ужгород: РІК-У, 2018.- [Серія «Кафедральна бібліотека . Міжнародні економічні відносини». Випуск 7.]
2. Метафізика інвестицій: Інноваційно-інвестиційний розвиток економіки регіонів : монографічний навчальний посібник / В. Приходько, О. Єгорова, Л. Казакова. – Ужгород, 2015 р. – 352.] [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/11423>

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : – <https://rada.gov.ua/>.

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
3. Офіційний сайт Eurostat [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ec.europa.eu/eurostat/home>.
4. Офіційний сайт European Commission. –[Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ec.europa.eu>
5. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. –[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
6. Євроінтеграційний портал. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://eu-ua.org>.